

מראי מקומות לשיעור פרשת שלח תשפ"א

הרב שבתאי סלבטיצקי

תקשורת או התקשרות – מה אתה ?

מה מסתתר מאחורי הנישואין של יהושע ורחב ?

(א) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים לראו את הארץ ואת יריחו ויילכו ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו שמה: (ט) ותאמר אל האנשים ידעתי כי נתן יהוה לכם את הארץ וכי נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל ישבי הארץ מפניכם: (י) כי שמענו את אשר הוביש יהוה את מי ים סוף מפניכם בצאתכם ממצרים ואשר עשיתם לשני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן לסיחון ולעוג אשר החרמתם אותם: (יא) ונשמע וימם לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם כי יהוה אלהיכם הוא אלהים בשמים מפעל ועל הארץ מתחת (יב) ועתה השבעו נא לי ביהוה כי עשיתי עמכם חסד ועשיתם גם אתם עם בית אבי חסד ונתתם לי אות אמת: (יג) והחיתם את אבי ואת אחי ואת אחי ואת אחותי (אחיותי) ואת כל אשר להם והצלתם את נפשתינו ממות: (טז) ותורדם בקבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת:

זבחים קטז, א – ב: ומנא ידעה? דאמר מר אין לך כל שר ונגיד שלא בא על רחב הזונה.

מגילה יד, ב: דאיגיירא ונסבה יהושע

מגילה יד, ב: רבי יהודה היה אומר: שמונה נביאים והם כהנים יצאו מרחב הזונה, אף חולדה הנביאה מבני בניה של רחב הזונה היתה.

תנא דבי אליהו זוטא פרק כב: גדולה תשובה יותר מן התפלה. שמכל התפלות שהיה מתפלל משה רבנו לא נתקבל ממנו להכניסו לארץ ישראל אבל רחב הזונה נתקבלה בתשובה. ראב"י אומר למה נקרא שמה רחב משום שהיא נעשית רחבה בזכויות וזכתה שיצאה ממנה שבעה נביאים.

זבחים קטז, ב: אחר נ' שנה נתגיירה. אמרה יהא מחול לי בשכר חבל חלון ופשתים:

רש"י: אמרה ימחל לי בשביל חבל ופשתים וחלון: במכילתא תניא הכי אמרה רבש"ע בג' דברים הטאתי בג' ימחל בחבל ופשתים וחלון שהיו מנאפים עולין אליה בחבלים דרך החלון ויורדים וגם טמנתם בפשתי העץ ובאותן שלשה דברים עצמן זכתה להציל השלוחים".

חידושי אגדות למהר"ל: הפשתה גם יש לדעת כי הפשתן עולה בד בבד כמו שאמרו יומא ע"א ב' מדו בד זה פשתן ולמה נקרא בד מפני שעולה בד בבד וכל דבר שהוא בד שהוא מלשן בדד

הוא משתוקק אל החבור שלא יהי' בדד ולפיכך הפשתן מוכן אל החבור וכן האדם שהוא בלא נקיבה והוא בדד מבקש החבור והקשור.

כתר שם טוב קצד וז"ש ריב"ש ע"פ רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף, פי' ככאן סוד גדול, והוא למה ברא הקב"ה דברי מאכל ומשקה שאדם תאב להם, והטעם שהם <ניצוץ אדה"ר שהיו> מממש ניצוצות אדה"ר שהם [מתלכשים בדצה"ם ויש להם חשק להדבק בקדושה, וז"ש רעבים גם צמאים, כשאדם רעב וצמא להם, למה זה.., וז"ש [נפשם בהם תתעטף, בסוד גלות.. בלבושי זרים....

מדרש תנחומא ויקרא צו ו יג : למה לא יראתם לדבר בעבדי במשה (במד' יב ח). אינו אומר בעבדי משה, אלא בעבדי במשה בעבדי אף על פי שאינו משה, וכן במשה אף על פי שאינו עבדי, כדאי היה לירוא מפניו. ואם תאמרו שאינו מכיר במעשיו, זו קשה מן הראשונה.

גלגולי נשמות אות יוד: מהר"ר חיים ויט"ל זלה"ה כתב הטעם שלקח יהושע את רחב הזונה, זה הוא להיותו גלגול יוסף, ומה שלא לקח אשת אדוניו, לקח עתה בהיות שבאתה בגלגול רחב, ובהיותו מבחינת ירח [פני יהושע כפני לבנה] לכן היה ביריחו.

בר"ר פה : אשתו של פוטיפר לשם שמים נתכוונה, דא"ר יהושע בן לוי רואה היתה באסטרולוגין [-אסטרולוגיה] שלה שהיא עתידה להעמיד ממנו בן ולא היתה יודעת אם ממנה אם מבתה.

בספרי דברים פיסקא שנו, בר"ר ק, י : שש זוגות ששנותיהם שוות: רבקה וקהת, לוי ועמרם, יוסף ויהושע כו' ושניהם היו 110 שנים.

ילקוט שמעוני משלי כא : וכסיל אדם יבלענו - זה יהושע, שלא היה בן תורה והיו ישראל קורין אותו כסיל, ובשביל שהיה משרת משה זכה לירושתו, שהיה מכבדו ופורם הסדין על הספסל ויושב תחת רגליו, לפיכך אמר הקב"ה: איני מקפח שכרך, ועליו נאמר: וצר תאנה יאכל פריה. ילקו"ש במדבר תשעו , הוא זה שיזכה במנהיגות.

נקראו נער: והוא נער את בני בלהה וגו' (בראשית לז), וביהושע - ' ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל (שמות לג-יא).

אבות דרבי נתן נוסחא א פרק טז : כשבאתה אותה רשעה היתה מענה אותו בדבריה אמרה לו אני אחבשך בבית האסורין. אמר לה ד' מתיר אסורים (תהלים קמ"ו ז). אמרה לו אני אנקר את עיניך. אמר לה ד' פוקח עורים (שם ה'). אמרה לו אני אכפוף את קומתך. אמר לה ד' זוקף כפופים (שם שם). עד שאמר איך אעשה הרעה הגדולה הזאת.

יומא דף לה עמוד ב: .אמרו עליו על יוסף הצדיק: בכל יום ויום היתה אשת פוטיפר משדלתו בדברים, בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית, בגדים שלבשה לו ערבית לא לבשה לו שחרית" לו שחרית"